

Програма «Відкритий Краків» на 2024 - 2028 роки

проект постанови

Зміст

Введення: обґрунтування Програми	2
Розділ I.....	3
Діагностика соціально-демографічної ситуації представників національних та етнічних меншин і людей з досвідом міграції у Кракові	3
Розділ II.....	8
Зобов'язання, що випливають з членства Кракова у Програмі «Міжкультурні міста» (ICC) при Раді Європи.....	8
Розділ III.....	9
Загальні положення	9
Розділ IV	10
Цілі, завдання та результати Програми.....	10
Розділ V	13
Фінансові витрати та джерела фінансування Програми	13
Розділ VI	14
Внутрішня співпраця та реалізація Програми.....	14
Розділ VII Графік реалізації Програми	16
Розділ VIII Декларація результатів Програми.....	25
Розділ IX Ризики Програми.....	29

Введення: обґрунтування Програми

Як одне з найважливіших міст Польщі, Краків постійно розвивається та адаптується до мінливих соціальних та економічних реалій. Наявність стратегічного бачення управління мультикультурним містом, в епоху динамічних міграційних процесів і пов'язаних з ними змін у місцевій політиці, є одним із пріоритетів у плануванні подальшого розвитку міста. Муніципалітет Кракова у співпраці зі своїми соціальними партнерами в останні роки вжив низку заходів для розробки такої стратегії. Одним із ключових заходів, вжитих у цьому напрямку, є Постанова Краківської міської ради від 14 вересня 2016 р., якою було прийнято програму «Відкритий Краків».

З того часу демографічна структура Кракова динамічно змінювалася, і сьогодні, за оцінками, від 15 до 20% мешканців Кракова є представниками мігрантських спільнот і меншин. Ключовими для цих змін були:

- **Розвиток сучасного сектору бізнес-послуг.** У Кракові налічується 257 бізнес-центрів (станом на 3-й кв. 2021 р.), з яких 205 - з іноземним капіталом. Центри обслуговують клієнтів більш ніж 30 мовами. Кількість працівників, які працюють у центрах послуг BPO, SSC/GBS, IT та R&D у Кракові (3 кв. 2021 р.), становить 82 600.¹
- **Міграція, пов'язана з придушенням громадських протестів після президентських виборів у Білорусі у 2020 році.** Згідно з даними реєстру Закладу соціального страхування (ZUS), між 2021 і 2022 роками кількість білорусів у Кракові подвоїлася, сягнувши понад 6 000 осіб.
- **Повномасштабна війна в Україні.** Майже 49 000 біженців з України отримали у Кракові номер PESEL². У 2022 році (дані станом на 1.04.2022 р.) налічувалося понад 177,5 тис. громадян України, які прибули під час війни.³

Культурна різноманітність, яке характеризує сучасний Краків, є не лише викликом, але й цінним ресурсом для міста. Воно працює на благо місцевої громади, приносячи відчутні економічні, соціальні та культурні вигоди. Тому для міста важливо бути готовим до можливих міграційних криз, але, перш за все, вміти знайти цьому застосування.

Оцінка Програми «Відкритий Краків» (2016-2022) показує, що дії в її рамках мали вирішальне значення для підтримки українських біженців, які прибули до Кракова після 24 лютого 2022 року. Мережі та зв'язки, встановлені під час програми, мали вирішальне значення для організації підтримки. Події того періоду підкреслили, що ефективна співпраця між органами місцевого самоврядування з місцевою громадою, організаціями громадянського суспільства має вирішальне значення для безперебійного та ефективного функціонування Міста.

Програма «Відкритий Краків», прийнята Постановою Краківської міської ради у 2016 році, стала важливим кроком на шляху до інтеграції та підтримки представників меншин

¹ *Сучасний сектор бізнес-послуг у Кракові.* Звіт, підготовлений для адміністрації міста Кракова Асоціацією лідерів сектору бізнес-послуг (ABSL)

² К. Пенджівятр, В. Магдзяз, С. Школут, С. Лучик-Мусездова, *Діагностика ситуації вимушених мігрантів у Кракові.* Єврейська асоціація «Czulent»

³ М. Войдат, П. Цивінський, *Звіт «Міська гостинність. Велике зростання, виклики та можливості».* Союз польських метрополій

та спільнот мігрантів. Однак, враховуючи швидкість і складність міграційних процесів, а також той факт, що з моменту її запровадження минуло кілька років, виникла потреба в її оновленні. Врахування нових тенденцій і семирічного досвіду вжиття дій для розбудови відкритості вимагає оновлення стратегій та механізмів підтримки - підтримки не лише груп меншин, але й підтримки міста та його громад, щоб вони процвітали, спираючись на різноманітність як місцеве суспільне благо.

Попередній проект резолюції оновленої програми «Відкритий Краків» був створений у 2023 р. в рамках завдання, дорученого неурядовій організації – асоціації «Czulent» під назвою *Спільна розробка рекомендацій щодо оновлення політики інтеграції іноземців та представників національних і етнічних меншин у Кракові – Спільна розробка оновлення програми «Відкритий Краків»*. Громадські завдання фінансувалися містом Краків.

Розділ I

Діагностика соціально-демографічної ситуації представників національних та етнічних меншин і людей з досвідом міграції у Кракові

Для того, щоб отримати точне уявлення про ситуацію та потреби представників національних та етнічних меншин і людей з досвідом міграції/біженців у Кракові, для цілей діагностики було визначено три групи:

- **Національні та етнічні меншини.** Відповідно до «Закону від 6 січня 2005 року про національні та етнічні меншини і регіональні мови», ці меншини виділяються на основі шести критеріїв, головним з яких є те, що вони є меншими за чисельністю, ніж решта населення, а також те, що предки і члени відповідної меншини проживали на нинішній території Республіки Польща щонайменше 100 років. Згідно з наведеним вище визначенням, у Польщі проживають дев'ять національних меншин: білоруси, чехи, литовці, німці, вірмени, росіяни, словаки, українці, євреї та чотири етнічні меншини: караїми, лемки, роми, татари.
- **Люди з досвідом економічної міграції.** Для цілей програми ми визначили цю групу як людей, які приїхали до Кракова з-за кордону з метою: (1) працевлаштування (стосується як низькокваліфікованих, так і висококваліфікованих посад), як короткострокового, так і довгострокового; (2) сім'ї осіб, згаданих у першому пункті; (3) особи, які приїжджають до Польщі з навчальною метою (студенти).
- **Люди з досвідом вимушеної міграції.** Категорія стосується ступеня добровільності або свободи пересування особи чи групи. Мотивами вимушеної міграції є пошук притулку або втеча, спричинена надзвичайною екологічною або політичною ситуацією (наприклад, збройним конфліктом).⁴

⁴ Пенджівятр, К. (2022). Глобальна міграція. В: А. Малевська, М. Філарі-Щепанік (ред.), Глобалізація і взаємозалежність. Краків: Наукове видавництво Академії Ігнатіанум у Кракові.

Цей поділ зумовлений різними правовими рамками, які визначають заходи, що вживаються для цих груп. Біженці та деякі особи з досвідом вимушеної міграції користуються захистом міжнародного законодавства про біженців, яке накладає на країни певні зобов'язання стосовно них. Люди з досвідом економічної міграції не користуються таким же правовим захистом, хоча вони мають деякі основні права в країнах, де вони оселяються. З іншого боку, національні та етнічні меншини визначені в польському законодавстві, та їхня ідентичність і культурна спадщина захищається і підтримується відповідно до закону про національні та етнічні меншини і регіональні мови.

Поділ також зумовлений різними потребами та викликами, які стоять перед цими групами. Люди з досвідом вимушеної міграції часто потребують термінової гуманітарної допомоги, захисту та психологічної підтримки. Вони можуть бути більш вразливими до травм і різних проблем зі здоров'ям. З іншого боку, ті, хто має досвід економічної міграції, можуть з більшою ймовірністю потребувати підтримки в питаннях інтеграції, професійного навчання або доступу до ринку праці. У їхньому контексті ми частіше говоримо про міжкультурну діяльність. На відміну від них, національні та етнічні меншини частіше зосереджуються на діяльності, яка формує їхню культурну, національну, етнічну ідентичність. У їхньому випадку ми також говоримо про мультикультурну діяльність.

Три групи, які ми визначили, також відрізняються різними політичними поглядами. Публічні дебати про міграцію часто ґрунтуються на стереотипах, непорозуміннях або навіть інформаційних маніпуляціях щодо мотивації та цілей людей з досвідом міграції, які використовуються для створення негативних емоцій та формування несприятливого іміджу цієї групи. У контексті національних та етнічних меншин дебати частіше стосуються зовнішньої політики та відносин з країнами походження меншин. Як наслідок, публічні дебати про національні та етнічні меншини часто зосереджуються на питанні лояльності до країни походження та Польщі, тоді як у випадку людей з досвідом міграції основним предметом обговорення є питання безпеки, економічного впливу та культурних відмінностей.

Національні та етнічні меншини

У Кракові найчисельнішими статутними меншинами є вірменська, російська, словацька, чеська, українська та єврейська громади, а також такі етнічні меншини, як лемки та роми. Вони володіють відчутною культурною спадщиною в місті та активно діють через місцеві та національні неурядові організації, що базуються в Кракові. Вони здебільшого беруть участь у культурних ініціативах, розбудові національної та етнічної ідентичності та релігійній діяльності. Результати звіту про оцінку ситуації меншин у Кракові⁵ показують, що ці групи мають низький рівень ідентифікації з діяльністю Програми «Відкритий Краків».

Завдяки знанню мови та культурного контексту вони з більшою ймовірністю помічають прояви дискримінації, що робить їх більш чутливими до цих питань. У робочому середовищі вони стикаються з дискримінацією через «расизм»⁶, упередження та

⁵ А. Макувка-Квапісевич, Е. Мірга-Войтович (2023), *Діагностика ситуації національних та етнічних меншин у Кракові*, Єврейська асоціація «Czulent»

⁶ Слово «расизм» зазвичай використовується в контексті дискримінації за ознакою етнічного походження або кольору шкіри, а також у польському та міжнародному праві. Однак варто підкреслити, що, згідно з сучасним станом наукових знань, поділ людства на «раси» не має під собою жодних підстав у біологічній реальності. Термін має глибоке історичне та соціальне коріння. Наслідки «расизму» дуже реальні і впливають на життя багатьох людей. Тому важливо підходити до цього терміну з належною чутливістю та усвідомленням його важливості в соціальному контексті. Ось чому ми використовуємо слово «расизм» у лапках.

нерозуміння релігійних вимог. Про них часто судять за ідентичністю, а не за компетентністю. Культурні відмінності є бар'єром, особливо для старших поколінь. У сфері охорони здоров'я вони відчують труднощі з доступом до медичної допомоги через культурні бар'єри та недостатню обізнаність медичних працівників у питаннях різноманітності.

Безпека є ключовим питанням для меншин у Кракові. Злочини на ґрунті ненависті, діяльність екстремістських груп та неоднозначне ставлення влади до інцидентів з ознаками злочину на ґрунті ненависті, які відбуваються в громадських місцях, посилюють їх відчуття загрози. Меншини відчують себе ізольованими, втрачають довіру до інституцій та спостерігають зростання напруженості у відносинах між громадами. Вони відчують, що дії на їхню користь часто носять лише символічний характер, а їхні реальні потреби ігноруються.

Національні та етнічні меншини у Кракові мають певні очікування від міської влади щодо їхнього представництва, комунікації та включення у місцеву громаду. Вони заявляють про необхідність відкритого діалогу, проведення регулярних форумів і зустрічей у ратушах, а також створення консультативних комітетів з їхніх представників. Вони також очікують впровадження навчальних програм для муніципальних службовців з питань різноманітності, збільшення їхнього представництва в муніципальних установах, просування різноманітності в освіті та створення ініціатив, що сприятимуть їхньому активному залученню до суспільних справ. Крім того, вони підкреслюють важливість співпраці з громадськими організаціями меншин й усвідомлення форм дискримінації та ізоляції, з якими вони стикаються.

Люди з досвідом економічної міграції

Згідно з даними звіту *«Діагностика потреб та очікувань економічних мігрантів щодо міської інтеграції»*, підготовленого в рамках замовленого завдання *«Спільна розробка рекомендацій щодо оновлення політики інтеграції іноземців та представників національних та етнічних меншин у Кракові - Спільна розробка оновлення програми «Відкритий Краків»»*, у Кракові у 2022 році було зафіксовано значне збільшення кількості іноземців з різних регіонів світу.

Найдинамічніше зростання спостерігалось в базі зареєстрованих осіб адміністрації міста Кракова, де кількість мешканців з-поза меж ЄС, переважно українців, збільшилася на 62% до 15 тис. осіб. З іншого боку, у базі платників внесків на соціальне страхування помітно зросла кількість африканських громадян - на 70%, а азійських - на 55%. Люди з досвідом міграції з Азії стали другою за чисельністю групою платників внесків, тоді як найбільшою групою були європейці з країн, що не входять до ЄС - 43 тис. осіб. Представники та представниці мігрантських громад, які працюють у Кракові, зосереджені переважно у сферах адміністративних послуг, інформаційних технологій та будівництва.

Якщо проаналізувати національність людей з досвідом міграції у Кракові, то переважають українці, які становлять 80% населення, за ними йдуть білоруси (10%) і росіяни (5%). Серед громадян ЄС та Великої Британії більшість становлять італійці (14%) та іспанці (11%). Варто зазначити, що у Кракові спостерігається зростання кількості ІТ-спеціалістів з Білорусі, що пов'язано з переїздом компаній з цієї країни. З точки зору зайнятості, більшість людей з досвідом міграції працюють на умовах повної зайнятості, менший відсоток мають власний бізнес. Загалом, люди з досвідом міграції у Кракові характеризуються вищим рівнем освіти, причому молодші покоління мають вищий рівень освіти, ніж старші.

Аналізуючи статистичні дані, можна побачити зростання різноманітності серед людей з досвідом економічної міграції в Кракові, що призводить до необхідності надання їм підтримки в процесі адаптації в місті. Багато з цих людей мають вищу професійну

кваліфікацію і є представниками молодшого працездатного віку, що створює потенціал для повнішої соціальної інтеграції. Проте, існують виклики, такі як необхідність покращення відчуття безпеки серед цих людей, мовна підтримка та підвищення якості державних послуг, адаптованих до їхніх потреб. Багато людей з досвідом міграції стикаються з мовним бар'єром і труднощами в доступі до інформації та участі в суспільному житті. Крім того, ринок житла в Кракові потребує регулювання, щоб забезпечити належне ставлення до орендарів та орендодавців.

Інтерв'ю, проведені в рамках діагностики, показують, що мігрантські громади очікують продовження і посилення таких ініціатив, як Мультикультурний центр. Також доцільно проводити антидискримінаційні навчальні заходи в шкільній системі та надавати підтримку лідерам/лідеркам мігрантських громад. Місто також має зробити інформацію більш доступною для людей з досвідом міграції, завдяки кращій помітності Інформаційного пункту для іноземців та навчанню персоналу муніципалітетів міжкультурній комунікації. Крім того, важливо враховувати мовні потреби в таких ініціативах, як громадський бюджет. Місто має вжити заходів для регулювання ринку житла у Кракові, забезпечуючи захист прав як орендарів, так і орендодавців.

Люди з досвідом вимушеної міграції

Люди з досвідом вимушеної міграції є дуже важливою групою мешканців Кракова. Хоча переважна більшість цих людей походять з України і прибули до міста після 24 лютого 2022 року, є також багато людей з Білорусі, Росії та інших частин світу, які знайшли притулок у Кракові від переслідувань.

Згідно зі звітом «*Діагностика ситуації вимушених мігрантів у Кракові*», з огляду на профіль цієї групи, їхня ситуація на ринках житла, освіти та праці викликає багато проблем. В особливо складній ситуації на польському ринку праці перебувають вимушені іммігрантки з невеликим стажем роботи, які мають під своєю опікою неповнолітніх дітей та утриманців. У червні 2023 року в Кракові та в усьому Малопольському воєводстві серед осіб, які перебували під тимчасовим захистом, переважали жінки. Значний відсоток становлять неповнолітні особи, більшість з яких народилися між 2005 і 2023 роками.

Хоча присутність іноземців у Кракові не є чимось новим, різке збільшення кількості людей з досвідом вимушеної міграції є новим викликом для місцевої державної політики. Люди з досвідом вимушеної міграції в Кракові стикаються з багатьма проблемами, пов'язаними з інтеграцією, головною з яких є мовний бар'єр. Відсутність належної підтримки вивчення польської мови з боку держави та труднощі з адаптацією до польського ринку праці, навіть для освічених людей, призводять до їхньої маргіналізації. Тому серед завдань, що сприятимуть адаптації цієї групи до польського ринку праці, має бути збільшення доступності курсів польської мови (не лише на початковому рівні), спрощення процесу визнання кваліфікації, а в разі неможливості визнання - організація навчальних заходів та професійних курсів, які допоможуть перекваліфікуватися та адаптуватися до польського ринку праці.

З додатковими бар'єрами та дискримінацією на ринку праці стикаються, зокрема, жінки, які доглядають за дітьми. Крім того, люди з досвідом вимушеної міграції часто

стикаються з нерівністю в оплаті праці та проблемами, пов'язаними із залежністю терміну дії документів на проживання від працевлаштування⁷.

Люди з досвідом біженства у Польщі, особливо з України, стикаються з численними труднощами, в плані незалежності на ринку житла. Серед основних проблем - зростання цін на оренду житла, обмеженість фінансових ресурсів, небажання орендодавців здавати житло біженцям і недостатня пропозиція орендного житла в Кракові. Найбільші труднощі при цьому відчувають особи з вразливих груп, хто має досвід біженства, наприклад, жінки, які зазнали насильства, люди з інвалідністю або етнічні меншини. Дискримінаційний та ксенофобський наратив, що поширюється деякими ЗМІ, ще більше ускладнює ситуацію. Існує очевидна потреба в житловій підтримці для цих людей з боку агентств нерухомості, неурядових організацій тощо.

У Кракові значно збільшилася кількість дітей осіб з досвідом вимушеної міграції, в основному з України, в навчальних закладах. Незважаючи на це, багато з них залишається поза польською системою освіти. За оцінками ЮНІСЕФ, це до двох третин з 600 тисяч українських дітей у Польщі віком від 3 до 9 років, які беруть участь або не беруть участі в українських дистанційних заняттях. Збільшення кількості учнів і учениць з України, а також з Білорусі, Індії та Росії, спостерігається в різних типах навчальних закладів Кракова, з найбільш значним зростанням серед дітей у дитячих садках та учнів початкових шкіл.

У дослідженні підкреслюється, що як зараз, в умовах конфлікту в Україні, так і в майбутньому, з огляду на можливість припливу до міста людей з досвідом вимушеної міграції, Кракову необхідно звернути особливу увагу на необхідність створення відповідних, масштабованих механізмів екстреного реагування на випадок потенційної кризи з біженцями. Крім того, важливо запровадити довгострокові, системні механізми підтримки та інтеграції біженців у соціальну та економічну структуру міста.

Наведений вище розподіл був використаний для цілей діагностики, але не відображає повністю всієї складності і плинності таких термінів, як «мігрант» або «меншина». Визначення цих понять важко визначити чітко, оскільки вони часто формуються під впливом соціального, історичного та політичного контекстів. У наступних розділах ми визначаємо цільову групу програми як «національні та етнічні меншини і люди з досвідом міграції». Програма для міжкультурної спільноти Кракова повинна враховувати складність цих груп, особливо тих, які досі залишалися поза увагою. Чому такі поняття є плинними та неоднозначними? Ось кілька прикладів:

- 1) Мігрант або мігрантка з України, Білорусі, Німеччини, Чехії або Словаччини, отримавши польське громадянство, з точки зору польського законодавства зараховується до національної меншини. Тим часом раніше, як громадяни інших країн, вони розглядалися як мігранти або мігрантки.
- 2) Діти з сімей мігрантів, які народилися і виростили в Польщі, і після отримання польського громадянства в дорослому віці все ще можуть відчувати соціальну

⁷ Національний банк Польщі (NBP) (2023). Життєве та економічне становище мігрантів з України у Польщі - вплив пандемії та війни на характер міграції в Польщі Звіт про анкетне дослідження, https://nbp.pl/wp-content/uploads/2023/04/Sytuacja-zyciowa-i-ekonomiczna-migrantow-z-Ukrainy-w-Polsce_raport-zbadania-2022.pdf, с. 39.

ізоляцію, наприклад через колір шкіри або віросповідання, незважаючи на польську ідентичність, вони все ще можуть сприйматися суспільством як мігранти.

- 3) Діти від міжкультурних шлюбів, які добре функціонують у культурних колах своїх батьків, але можуть зіткнутися з ізоляцією через множинну ідентичність. Такі діти також не вписуються в загальну категорію «мігрант/мігрантка».
- 4) Діти польських емігрантів, які виростили за кордоном, а потім повернулися з батьками до Польщі, незважаючи на польське громадянство, можуть бути незнайомі з місцевими культурними кодами, розмовляти з акцентом і потребувати підтримки в адаптації.

Ці приклади ілюструють, що питання національності, ідентичності та приналежності є складнішими, ніж можна було б подумати, і підкреслюють необхідність глибокого та емпатійного підходу до різноманітності в суспільстві. Саме тому Програма «Відкритий Краків» зосереджується не на інтеграції, адаптації, які іноді є потребами деяких людей, що належать до національних та етнічних меншин та осіб з досвідом міграції, а на **відносинах і соціальній солідарності**, на створенні міжнародної спільноти в Кракові.

Розділ II

Зобов'язання, що впливають з членства Кракова у Програмі «Міжкультурні міста» (ІСС) при Раді Європи⁸

Програма «Міжкультурні міста» (ІСС) була започаткована у 2008 р., спочатку як спільна програма Ради Європи та Європейської Комісії. Зважаючи на зацікавленість та необхідність розширення діяльності програми за межі європейських країн, після п'яти років спільних дій, у 2013 році Рада Європи стала головним координатором ІСС. 18 грудня 2020 р. Краків приєднався до програми ІСС, ставши одним із понад 150 міст Європи та за її межами (Австралія, Канада, Ізраїль, Японія, Мексика, Марокко та США).

Програма ІСС об'єднує найбільш мультикультурні міста Європи та інших континентів. Це дає Кракову можливість скористатися і поділитися передовим досвідом управління містом з різноманітною структурою в національному, релігійному, етнічному та соціальному плані. Участь Кракова в ІСС також надає можливість отримати підтримку від міжнародно визнаних експертів, наприклад, в процесі оновлення та підготовки стратегії міжкультурного управління містом, вирішення конкретних міських проблем тощо.

⁸ І. Д'Алессандро (ред.), *Практичний посібник з міської моделі міжкультурної інтеграції*. Рада Європи

Ключовими елементами для міжкультурних міст, прийнятими Програмою «Міжкультурні міста», і, таким чином, основою для дій з управління мультикультурним містом, є наступні:

- Створення простору та можливостей для глибокої інтеграції та співтворчості з людьми з різним культурним досвідом та походженням, щоб побудувати довіру та використати творчий потенціал різноманітності.
- Створити модель управління, яка дозволить усім членам громади, незалежно від їхнього походження чи статусу, розвивати свій потенціал, реалізовувати свої таланти та робити внесок у місцевий добробут.
- Розподіл влади - залучення людей з різним досвідом до прийняття рішень у міських інституціях - політичних, освітніх, соціальних, економічних чи культурних.
- Сприяння розвитку міжкультурної компетентності в державних, приватних організаціях та організаціях громадянського суспільства.
- Вирішення проблем культурного плюралізму та складності ідентичності через дискурс лідерства та символічні дії;
- Створення інклюзивного наративу та позитивного управління конфліктами, руйнування стереотипів та участь у дебатах щодо впливу та потенціалу різноманітності на місцевий розвиток.

Ці принципи корисні для включення всіх типів новоприбулих і, загалом, людей з різним походженням, незалежно від причини, через яку вони оселилися в місті, тривалості перебування або офіційного статусу.⁹ Членство в Програмі «Міжкультурні міста» (ICC) Ради Європи є важливим механізмом підтримки реалізації Програми «Відкритий Краків», а також платформою для просування передового досвіду Кракова та створення бренду мультикультурного міста Кракова.

Розділ III

Загальні положення

§ 1

Програма «Відкритий Краків», іменована далі Програмою, передбачає низку заходів на інституційному та соціальному рівнях для створення суспільства, що живе в громаді, використовуючи для розвитку людський, економічний та культурний потенціал представників національних та етнічних меншин та іноземців, зберігаючи при цьому злагоду та взаємоповагу.

§ 2

Щоразу, коли в даній програмі мова йде про:

- 1) Муніципалітет - під цим слід розуміти муніципалітет Кракова;

⁹ Міжкультурне місто крок за кроком. Практичний посібник з міської моделі міжкультурної інтеграції. Рада Європи.

- 2) Адміністрацію - під цим слід розуміти адміністрацію міста Кракова;
- 3) муніципальні одиниці - під цим слід розуміти організаційні одиниці, створені відповідно до закону від 8 березня 1990 р. про муніципальне самоврядування («Закон. вісник» 2024.609 єдиний текст) та закону від 5 червня 1998 р. про самоврядування повіту («Закон. вісник» 2024.0.107 єдиний текст), з метою виконання завдань муніципалітету Кракова (як міста з правами повіту);
- 4) неурядову організацію - під цим слід розуміти суб'єктів, зазначених у ст. 3, ч. 2 і 3 закону від 24 квітня 2003 року «Про суспільно корисну діяльність та волонтерську роботу», статутними цілями яких є протидія дискримінації, «расизму», ксенофобії, захист прав іноземців, діяльність в інтересах національних та етнічних меншин, а також діяльність в інтересах мультикультуралізму та просування толерантності;
- 5) організації меншин - слід розуміти організації, які відповідають наступним сукупним умовам: а) вони визначають себе як організації, що об'єднують осіб, які належать до певної меншини; б) з їхніх статутів випливає, що вони є організаціями, які об'єднують національні, етнічні або міграційні меншини; в) вони здійснюють діяльність на користь меншини, яку вони представляють;
- 6) координатора Програми - окрема організаційна одиниця, створена Мером міста Кракова, яка реалізує Програму «Відкритий Краків» та координує реалізацію Програми в муніципалітеті Кракова, відповідає за підтримку ініціатив та співпрацю з представниками національних та етнічних меншин, а також особами з досвідом міграції.

Розділ IV

Цілі, завдання та результати Програми

§ 3

1. Основною ціллю Програми є впровадження та реалізація політики відкритості міста Кракова для представників національних та етнічних меншин і людей з досвідом міграції на основі міждисциплінарного підходу до управління різноманітністю та створення простору, сприятливого для розбудови громадської ідентичності серед людей, які проживають у Кракові.

2. Окремими цілями Програми є:

- 1) **Покращення якості та доступності державних послуг, спрямованих на національні та етнічні меншини і людей з досвідом міграції;**

Шляхом виконання наступних завдань:

- 1) розвиток інформаційного пункту для людей з досвідом міграції з точки зору комплексності послуг та помітності;
- 2) розробка та впровадження Стратегії міжкультурної комунікації для муніципалітету;
- 3) оновлення привітального пакета для людей з досвідом міграції;
- 4) проведення навчальних заходів для осіб, які працюють в адміністрації, муніципальних одиницях та районах міста Кракова на тему доступності

адміністрації для національних та етнічних меншин і людей з досвідом міграції, а також на тему міжкультурної комунікації та протидії дискримінації;

- 5) моніторинг публічних послуг, що надаються муніципалітетом, з точки зору їх доступності для національних та етнічних меншин і людей з досвідом міграції;
- 6) проведення соціальних досліджень у сфері міграції та мультикультуралізму, наприклад, через реалізацію проекту «Обсерваторія мультикультуралізму та міграції»;

Таким чином, щоб:

- 1) забезпечити рівний доступ до послуг для національних та етнічних меншин і людей з досвідом міграції;
 - 2) підвищити міжкультурну компетентність працівників адміністрації, муніципальних одиниць та районів міста Кракова;
- 2) Розробка системних рамок взаємодії муніципалітету з представниками національних та етнічних меншин і людьми з досвідом міграції, заснованих на рішеннях соціальної деліберативної демократії;**

Шляхом виконання наступних завдань:

- 1) створення основи для міжсекторної співпраці - державного управління, бізнесу, дослідницьких центрів, неурядових організацій та місцевої громади, залежно від потреб та поточних викликів.
- 2) створення Мером міста Кракова окремої організаційної одиниці в адміністрації міста Кракова, відповідальної за підтримку ініціатив та співпрацю з представниками національних та етнічних меншин і людьми з досвідом міграції;
- 3) співпраця координатора Програми з іншими структурними підрозділами адміністрації та муніципальними структурними підрозділами, неурядовими організаціями та іншими установами і службами, що діють на території муніципалітету, в тому числі культурно-освітніми установами, університетами та вищими навчальними закладами.

Таким чином, щоб:

- 1) підвищити активність та довіру з боку представників національних та етнічних меншин, а також людей з досвідом міграції до муніципалітету;
 - 2) посилити голос представників національних та етнічних меншин і людей з досвідом міграції в муніципалітеті.
- 3) Підтримка процесів соціальної інтеграції та створення просторів, що сприяють інклюзивності та соціальній згуртованості¹⁰;**

¹⁰ Соціальна згуртованість - це спільні цінності та почуття єдності в суспільстві, які створюють міцні зв'язки та солідарність між його членами. Ідентичність відіграє ключову роль у цих відносинах, слугуючи фактором, що впливає на нашу взаємодію та дії в соціальному контексті. Герберт Блюмер підкреслював важливість ідентичності як посередника в соціальних відносинах (Blumer 1969). Згуртованість і соціальна інтеграція тісно пов'язані між собою. Суспільства, в яких панує солідарність, характеризуються згуртованістю, а люди, які є частиною цих суспільств, відчувають почуття причетності до них. Соціальна інклюзія - це процес «інтеграції» маргіналізованих людей у так званий основний потік життя через повноцінну участь у суспільстві, надання їм можливості повноцінно брати участь в економічному, культурному та соціальному житті відповідно до прийнятих у даному суспільстві стандартів.

Шляхом виконання наступних завдань:

- 1) розвиток Мультикультурного центру як координаційного центру міжкультурної діяльності у Кракові;
- 2) підтримка соціально-культурних анімаційних ініціатив, що реалізуються муніципальними установами культури та культурними закладами в районах міста Кракова;
- 3) сприяння муніципальним програмам підтримки створення та розвитку неурядових організацій серед організацій меншин, особливо тих, що мають характер самопомогои та самозахисту;
- 4) просування та підвищення доступності краківських механізмів участі для національних та етнічних меншин і людей з досвідом міграції.

Таким чином, щоб:

- 1) посилити популяризацію Кракова як місця для життя, що забезпечує інклюзивність та соціальну згуртованість;
- 2) підвищити громадянську та соціальну активність іноземців та представників національних і етнічних меншин.
- 4) **Розбудова міжкультурного характеру Кракова та бренду «Відкритий Краків»;**

Шляхом виконання наступних завдань:

- 1) організація заходів, пов'язаних з мультикультуралізмом, наприклад, у формі конференцій, семінарів, дебатів, регулярних фестивалів;
- 2) організація конкурсу на звання «Краківський посол мультикультуралізму» та просування осіб, відзначених цим званням;
- 3) надання меценатської допомоги, зокрема, Мера міста Кракова та надання інших форм підтримки проектам, мистецьким, культурним, науковим та освітнім ініціативам, присвяченим сучасному мультикультурному Кракову.

Таким чином, щоб:

- 1) підвищити соціальну обізнаність мешканців і мешканок Кракова щодо переваг різноманітного Кракова;
- 5) **Створення соціальної платформи для підтримки розвитку міжкультурних компетенцій серед мешканців Кракова;**

Шляхом виконання наступних завдань:

- 1) підготовка та впровадження інструментів для підтримки розвитку міжкультурних компетенцій у шкільному середовищі на основі системи семінарів, що проводяться місцевими неурядовими організаціями, міськими установами культури та культурними закладами;
- 2) підготовка та впровадження рекомендацій для шкільних закладів щодо процесів соціальної інтеграції національних та етнічних меншин і людей з досвідом міграції;
- 3) підготовка та впровадження інструментів для підтримки розвитку міжкультурних компетенцій, спрямованих на мешканців та мешканок Кракова, на основі діяльності міських установ культури та культурних закладів, а також місцевих неурядових організацій;
- 4) формування чутливості до культурної різноманітності та вміння використовувати делікатну мову в контексті культурних відмінностей.
- 5) розвиток системи міжкультурних та ромських асистентів.

Таким чином, щоб:

- 1) підвищити стандарти міжкультурної освіти.
- 6) **Підтримка груп, які перебувають під загрозою соціальної ізоляції за ознаками національності, етнічної приналежності, мови, релігії, включаючи впровадження механізмів реагування на «расистські» та ксенофобські інциденти.**

Шляхом виконання наступних завдань:

- 1) просування інформації та підтримка ініціативи з підвищення обізнаності та реагування на дискримінацію та насильство, мотивовані упередженнями;
- 2) аналіз ризику потенційних міжкультурних, національних, етнічних та релігійних конфліктів на основі статистичних даних, отриманих завдяки міжсекторній співпраці;
- 3) підвищення компетентності персоналу адміністрації та муніципальних підрозділів, поліції та муніципальної охорони у питаннях медіації, виявлення та реагування на випадки дискримінації та насильства на ґрунті упередження, управління та вирішення конфліктів;
- 4) включення представників національних та етнічних меншин та осіб з досвідом міграції в чинні системні міські заходи, зосереджені на безпеці та кризовому управлінні міста Кракова.

Таким чином, щоб:

- 1) посилити підтримку та відчуття безпеки для груп, які перебувають під загрозою соціальної ізоляції за національною чи етнічною ознакою;

3. Програма сприяє реалізації бачення міста, викладеного у «Стратегії розвитку Кракова. Місце, де я хочу жити. Краків 2030», в тому числі реалізації стратегічної мети: V Міцна спільнота місцевого самоврядування мешканців Кракова та операційна ціль V.3 Соціальна згуртованість.

Розділ V

Фінансові витрати та джерела фінансування Програми

§ 5

1. Фінансові кошти на реалізацію завдань, передбачених Програмою, будуть щорічно плануватися в бюджеті міста Кракова.

2. Для виконання завдань, передбачених Програмою, будуть також мобілізовані, в межах можливостей, фінансові ресурси від різних суб'єктів, залучених до реалізації Програми, зокрема:

- 1) кошти з державного бюджету,
- 2) кошти з бюджету Європейського Союзу,
- 3) кошти з бюджету Ради Європи, в тому числі в рамках Програми «Міжкультурні міста» (ICC),

- 4) кошти неурядових організацій,
- 5) приватне та спонсорське фінансування,
- 6) кошти інших суб'єктів, залучених до реалізації Програми.

Розділ VI

Внутрішня співпраця та реалізація Програми

§ 6

1. Реалізація Програми координується координатором Програми та контролюється Керівником відділу з соціальних питань.
2. Графік реалізації Програми разом з партнерами по розробці концепції впровадження наведено в Таблиці 1.
3. З метою впровадження в адміністрації та муніципальних одиницях принципу горизонтальних процесів включення осіб з досвідом міграції та представників національних і етнічних меншин, а також для покращення потоку внутрішньої та зовнішньої інформації, Мер міста Кракова призначає в окремих структурних підрозділах адміністрації та муніципальних одиницях Координаторів по співпраці в рамках реалізації Програми «Відкритий Краків». Детальна сфера діяльності Координаторів визначена у відповідному розпорядженні Мера міста Кракова.
4. Партнерами, які співпрацюють у реалізації Програми, є структурні підрозділи адміністрації та муніципальні структурні підрозділи, а також міські установи культури та культурні заклади, відповідні муніципальні установи, зокрема, з питань:
 - 1) соціальних,
 - 2) охорони та зміцнення здоров'я,
 - 3) освіти,
 - 4) підприємництва та ринку праці,
 - 5) культури та національної спадщини,
 - 6) просування та інформування,
 - 7) міжнародного співробітництва,
 - 8) туризму,
 - 9) спорту,
 - 10) безпеки та кризового менеджменту,
 - 11) громадського простору та громадського транспорту,
 - 12) та інших питань, які виникають в процесі реалізації Програми.
5. Відділи та муніципальні підрозділи адміністрації міста Кракова, перелічені в абз. 1, здійснюватимуть діяльність, пов'язану з реалізацією Програми, у співпраці з:
 - 1) Малопольським воєводським управлінням,
 - 2) поліцією,
 - 3) консультативно-дорадчими органами, що діють при управлінні,
 - 4) неурядовими організаціями та іншими представниками третього сектору,
 - 5) школами, навчальними закладами та університетами,
 - 6) адміністраціями будинків та житловими асоціаціями, житловими громадами та представниками організацій приватних власників,
 - 7) промисловими корпораціями,

- 8) ЗМІ,
 - 9) акредитованими консульськими установами та представниками іноземних держав, акредитованими в Кракові,
 - 10) асоціаціями та міжмуніципальними об'єднаннями,
 - 11) районами міста Кракова,
 - 12) іншими суб'єктами, державними та недержавними установами в рамках діяльності Програми.
6. Моніторинг реалізації Програми буде здійснюватися за допомогою галузевих показників, визначених у Декларації результатів Програми «Відкритий Краків», в Таблиці 2.
 7. Ризики для Програми зазначені в Таблиці 3.
 8. Мер міста Кракова подає до 30 квітня наступного року до Краківської міської ради звіт про реалізацію Програми за даний рік.

Розділ VII Графік реалізації Програми

Окрема ціль	Завдання («через»)	Показники ефективності	Термін реалізації	Назва продукту	Виконавці та партнери по співпраці
1. Покращення якості та доступності державних послуг, спрямованих на національні та етнічні меншини і людей з досвідом міграції, через:	1) розвиток діяльності інформаційного пункту для людей з досвідом міграції з точки зору комплексності послуг та помітності;	Кількість бенефіціарів, які скористалися допомогою Інформаційного пункту для іноземців	дія безперервного характеру	Стратегія розвитку інформаційного пункту	Координатор програм з неурядовими організаціями
	2) розробку та впровадження Стратегії міжкультурної комунікації для муніципалітету;	Кількість документів, процедур (послуг), перекладених іноземними мовами	дія безперервного характеру	Розроблена стратегія міжкультурної комунікації	Координатор програми у співпраці з відповідними підрозділами адміністрації та муніципальними одиницями, а також з неурядовими організаціями

	3) оновлення привітального пакета для людей з досвідом міграції;	Кількість оновлень пакета	до 31 грудня 2028 р.	Оновлений привітальний пакет	Координатор програми у співпраці з відповідними підрозділами адміністрації та муніципальними одиницями, а також з неурядовими організаціями
	4) проведення навчальних заходів для осіб, які працюють в адміністрації, муніципальних одиницях та районах міста Кракова на тему доступності адміністрації для національних та етнічних меншин і людей з досвідом міграції, а також на тему міжкультурної комунікації та протидії дискримінації;	Кількість осіб, що пройшли навчання	дія безперервного характеру	Проведені навчання	Координатор Програми у співпраці з підрозділом, відповідальним за організацію навчальних заходів в адміністрації спільно з неурядовими організаціями
	5) моніторинг публічних послуг, що надаються муніципалітетом, з точки	Кількість позитивних і негативних оцінок, отриманих в опитуваннях	до 31 грудня 2028 р.	Підготовлений звіт про моніторинг	Координатор Програми у співпраці з підрозділами,

	зору їх доступності для національних та етнічних меншин і людей з досвідом міграції;				відповідальними за роботу пунктів обслуговування мешканців
	б) проведення соціальних досліджень у сфері міграції та мультикультуралізму, зокрема через реалізацію проекту «Обсерваторія мультикультуралізму та міграції»;	Кількість звітів	дія безперервного характеру	Підготовлений звіт про дослідження	Координатор Програми разом з дослідницькими центрами
2. Розробка системних рамок взаємодії муніципалітету з представниками національних та етнічних меншин і людьми з досвідом міграції, заснованих на рішеннях соціальної деліберативної демократії через:	1) створення основи для міжсекторної співпраці - державного управління, бізнесу, дослідницьких центрів, неурядових організацій та місцевої громади, залежно від потреб та поточних викликів.	Кількість зустрічей/Кількість учасників зустрічей	дія безперервного характеру	Створено соціальну платформу, що включає низку механізмів зі сфери участі.	Координатор Програми спільно з неурядовими організаціями, бізнесом та дослідницькими центрами.
	2) створення Мером міста Кракова окремого структурного підрозділу адміністрації, відповідального за підтримку ініціатив та	Обсяг коштів, виділених на діяльність відповідного підрозділу, в тому числі на виконання	до 31 грудня 2024 р.	Наказ Мера Інформація про виконання бюджетного плану	Координатор Програми

	співпрацю з представниками національних та етнічних меншин і людьми з досвідом міграції.	державних завдань у сфері: діяльність з інтеграції іноземців та діяльність для національних та етнічних меншин			
	3) співпрацю Координатора Програми з іншими структурними підрозділами адміністрації та муніципальними структурними підрозділами, неурядовими організаціями та іншими установами і службами, що діють на території муніципалітету, в тому числі культурно-освітніми установами та вищими навчальними закладами.	Кількість координаторів співпраці в адміністрації, муніципалітетах та інших організаціях	дія безперервного характеру	База даних контактів координаторів, відповідальних за міжкультурну співпрацю у своєму відділі/підрозділі/організації.	Координатор Програми разом з партнерами Програми, зазначеними в § 6 Програма
3. Підтримка процесів соціальної інтеграції та створення просторів, які сприяють інклюзивності та соціальній	1) розвиток Мультикультурного центру як координаційного центру діяльності, спрямованої на популяризацію міжкультурної взаємодії у Кракові;	Кількість бенефіціарів Мультикультурного центру; Кількість заходів, проведених в рамках Мультикультурного центру	дія безперервного характеру	Муніципальне приміщення, передане для Мультикультурного центру	Координатор Програми спільно з неурядовими організаціями,

згуртованості через:	2) підтримку соціально-культурних анімаційних ініціатив, що реалізуються муніципальними установами культури та культурними закладами в районах міста Кракова	Кількість учасників ініціатив, заходів	дія безперервного характеру	Розроблені програми, ініціативи, угоди, договори	Муніципальні установи культури та культурні заклади у співпраці з районами міста Кракова
	3) сприяння муніципальним програмам підтримки створення та розвитку неурядових організацій серед організацій меншин, особливо тих, що мають характер самопомоги та самозахисту;	Кількість рекламних заходів	до 31 грудня 2028 р.	Впроваджено промоційні заходи для річної та багаторічної Програми співпраці муніципалітету з неурядових організацій	Підрозділ адміністрації, відповідальний за координацію співпраці з неурядовими організаціями
	4) просування та підвищення доступності краківських механізмів участі для національних та етнічних меншин і людей з досвідом міграції.	Кількість органів діалогу в муніципалітеті, до складу яких входять представники національних та етнічних меншин і люди з досвідом міграції	до 31 грудня 2028 р.	Промокампанія для органів діалогу та наявних інструментів участі, орієнтованих на національні та етнічні меншини, а також людей з досвідом міграції	Відділ адміністрації, відповідальний за діалог та участь разом з неурядовими організаціями,
4. Розбудова міжкультурного характеру Кракова та	1) організацію заходів, що стосуються ідеї мультикультуралізму, наприклад, у формі	Кількість подій	дія безперервного характеру	Реалізовані події	Координатор Програми разом з партнерами

бренду «Відкритий Краків» через:	конференцій, семінарів, дебатів, регулярних фестивалів;				Програми, зазначеними в § 6 Програми
	2) організацію конкурсу на звання «Краківський посол мультикультуралізму» та просування осіб, відзначених цим званням;	Кількість заявок, поданих на конкурс	дія безперервного характеру	Організована урочиста церемонія нагородження	Координатор Програми
		Кількість зустрічей	дія безперервного характеру	Зустріч краківських послів мультикультуралізму з Мером міста Кракова	Координатор Програми у співпраці з адміністрацією Мера
	3) надання меценатської допомоги, зокрема Мера міста Кракова та надання інших форм підтримки проектам, мистецьким, культурним, науковим та освітнім ініціативам, присвяченим сучасному мультикультурному Кракову;	Кількість меценатських заходів	дія безперервного характеру	Надана меценатська допомога	Адміністрація Мера
5. Створення соціальної платформи для підтримки розвитку міжкультурних компетенцій	1) підготовку та впровадження інструментів для підтримки розвитку міжкультурних компетенцій у шкільному середовищі	Кількість шкіл, навчальних закладів, установ культури, які беруть участь у заході	до 31 грудня 2028 р.	Розроблені інструменти та матеріали.	Координатор Програми, відділи освіти та культури міської адміністрації, міські установи культури та

серед мешканців Кракова через:	на основі системи семінарів, що проводяться місцевими неурядовими організаціями, міськими установами культури та культурними закладами;				культурні заклади разом з неурядовими організаціями,
	2) підготовку та впровадження рекомендацій для шкільних закладів щодо процесів соціальної інтеграції національних та етнічних меншин і людей з досвідом міграції;	Кількість навчальних закладів, які отримали рекомендації	до 31 грудня 2028 р.	Розроблені рекомендації щодо розвитку міжкультурної освіти	Координатор Програми, підрозділ міської адміністрації, відповідальний за освіту, шкільні заклади разом з неурядовими організаціями,
	3) підготовку та впровадження інструментів, що підтримують розвиток міжкультурних компетенцій, адресованих мешканцям і мешканкам Кракова, на основі діяльності міських установ культури та культурних закладів, а також місцевих неурядових організацій;	Кількість осіб, підрозділів міської адміністрації, муніципальних одиниць, неурядових організацій, залучених до підготовки програми	до 31 грудня 2028 р.	Розроблені інструменти та матеріали.	Координатор Програми, підрозділ міської адміністрації, відповідальний за освіту, підрозділ міської адміністрації, відповідальний за культуру, шкільні заклади разом з неурядовими організаціями, дослідницькими центрами.

	4) розвиток чутливості до культурної різноманітності та вміння використовувати делікатну мову в контексті культурних відмінностей.	Кількість навчальних заходів та семінарів для педагогічних працівників, батьків та опікунів/Кількість учасників навчань	до 31 грудня 2028 р.	Навчання Семінари	Координатор Програми, підрозділ міської адміністрації, відповідальний за освіту, неурядові організації
	5) розвиток системи міжкультурних та ромських асистентів	Кількість асистентів/Кількість дітей та молодих людей, яким надається допомога асистентів	дія безперервного характеру	База контактів міжкультурних та ромських асистентів	Координатор Програми, підрозділ міської адміністрації, відповідальний за освіту, разом з неурядовими організаціями,
6. Підтримка груп, які перебувають під загрозою соціальної ізоляції за ознаками національності, етнічної приналежності, мови, релігії, включаючи впровадження механізмів реагування на «расистські» та	1) просування інформації та підтримка ініціативи з підвищення обізнаності та реагування на дискримінацію та насильство, мотивовані упередженнями;	Кількість проведених інформаційних заходів; кількість підтриманих ініціатив	дія безперервного характеру	Розроблена брошура про права та обов'язки осіб, які проживають у Кракові	Координатор Програми, підрозділ міської адміністрації, відповідальний за муніципальну безпеку, неурядові організації
	2) аналіз ризику потенційних міжкультурних, національних, етнічних та релігійних конфліктів на основі статистичних даних, отриманих	Кількість аналізів; кількість суб'єктів, залучених до підготовки аналізів ризиків;	дія безперервного характеру	Регулярні зустрічі команди/групи з моніторингу ризиків з точки зору розбудови згуртованості громади	Координатор Програми, підрозділ міської адміністрації, відповідальний за муніципальну безпеку, райони

ксенофобські інциденти.	завдяки міжсекторній співпраці;				міста Кракова, Краківський контактний центр або його еквівалент.
	3) підвищення компетентності персоналу адміністрації та муніципальних підрозділів, поліції та муніципальної охорони у питаннях медіації, виявлення та реагування на випадки дискримінації та насильства на ґрунті упередження, управління та вирішення конфліктів;	Кількість навчальних заходів, семінарів, тренінгів/Кількість учасників навчальних заходів, семінарів, тренінгів	до 31 грудня 2028 р.	Навчальні заходи, семінари, тренінги	Координатор Програми у співпраці з підрозділом, відповідальним за організацію навчальних заходів в адміністрації, підрозділ адміністрації, відповідальний за безпеку в муніципалітеті, разом з неурядовими організаціями,
	4) включення представників національних та етнічних меншин та осіб з досвідом міграції в чинні системні міські заходи, зосереджені на безпеці та кризовому управлінні міста Кракова.	Кількість представників та представниць національних та етнічних меншин і людей з досвідом міграції, залучених до заходів «Безпечний Краків»	до 31 грудня 2028 р.	Зустріч муніципалітету Кракова та неурядових організацій стосовно питань безпеки.	Координатор Програми у співпраці з підрозділом Адміністрації, відповідальним за безпеку в муніципалітеті.

Розділ VIII Декларація результатів Програми

Результат програми:	Впровадження та реалізація політики відкритості міста Кракова для представників національних та етнічних меншин і людей з досвідом міграції на основі міждисциплінарного підходу до управління різноманітністю та створення простору, сприятливого для формування ідентичності громади серед мешканців Кракова					
Через:	Окрема ціль 1: Покращення якості та доступності державних послуг, спрямованих на національні та етнічні меншини і людей з досвідом міграції;					
№ з/п	Таким чином, щоб	Галузевий показник	Вага	Базове значення	Очікуване значення	Значення за рік
1.	Забезпечити рівний доступ до послуг для національних та етнічних меншин і людей з досвідом міграції;	Кількість бенефіціарів, які скористалися допомогою Інформаційного пункту для іноземців		5132	не менше ніж 4000 на рік	2023
2.	Забезпечити рівний доступ до послуг для національних та етнічних меншин і людей з досвідом міграції;	Кількість процедур, перекладених іноземними мовами		11	не менше ніж 50	2023

3.	Підвищити міжкультурні компетенції працівників міської адміністрації, муніципальних одиниць та районів міста Кракова	Кількість осіб, що пройшли навчання		150	не менше ніж 100	2023
----	--	-------------------------------------	--	-----	------------------	------

Через:	Окрема ціль 2: Розробка системних рамок взаємодії муніципалітету з представниками національних та етнічних меншин і людьми з досвідом міграції, заснованих на рішеннях соціальної деліберативної демократії;					
№ з/п	Таким чином, щоб	Галузевий показник	Вага	Базове значення	Очікуване значення	Значення за рік
1.	Підвищити активність та довіру з боку представників національних та етнічних меншин, а також людей з досвідом міграції до муніципалітету;	Кількість зустрічей координаторів співпраці в адміністрації з муніципалітетами та іншими суб'єктами		0	2	2023
2.	Посилити голос представників національних та етнічних меншин і людей з досвідом міграції в муніципалітеті.	Кількість зустрічей/Кількість учасників консультаційних зустрічей		0	2 зустрічі/рік мін. 10 осіб/неурядова організація	2023

Через:	Окрема ціль 3: Підтримка процесів соціальної інтеграції та створення просторів, що сприяють інклюзивності та соціальній згуртованості;					
№ з/п	Таким чином, щоб	Галузевий показник	Вага	Базове значення	Очікуване значення	Значення за рік
1.	Підвищити соціальну обізнаність мешканців і мешканок Кракова щодо переваг різноманітного Кракова;	Кількість заходів, проведених в рамках Мультикультурного центра		150	не менше ніж 100	2023
2.	Підвищити громадянську та соціальну активність іноземців та представників іноземців та представників національних та етнічних меншин в спільних	Участь іноземців та представників національних та етнічних меншин в спільних		0	5%	2023

	національних і етнічних меншин.	інструментах – залучення до заходів щодо громадського бюджету та місцевої ініціативи				
--	---------------------------------	--	--	--	--	--

Через:	Окрема ціль 4: Розбудова міжкультурного характеру Кракова та бренду «Відкритий Краків»					
№ з/п	Таким чином, щоб	Галузевий показник	Вага	Базове значення	Очікуване значення	Значення за рік
1.	Підвищити соціальну обізнаність мешканців і мешканок Кракова щодо переваг різноманітного Кракова	Кількість заявок, поданих на конкурс за звання «Посол мультикультуралізму»		23	не менше ніж 10	2023

Через:	Окрема ціль 5: Створення соціальної платформи для підтримки розвитку міжкультурних компетенцій серед людей, які проживають у Кракові;					
№ з/п	Таким чином, щоб	Галузевий показник	Вага	Базове значення	Очікуване значення	Значення за рік
1.	Підвищити стандарти міжкультурної освіти;	Кількість шкіл, дитсадків, закладів та жителів, охоплених заходами		148	150	2023

Через:	Окрема ціль 6: Підтримка груп, які перебувають під загрозою соціальної ізоляції за ознаками національності, етнічної приналежності, мови, релігії, включаючи впровадження механізмів реагування на «расистські» та ксенофобські інциденти.					
№ з/п	Таким чином, щоб	Галузевий показник	Вага	Базове значення	Очікуване значення	Значення за рік

1.	Посилити підтримку та відчуття безпеки для груп, які перебувають під загрозою соціальної ізоляції через національне чи етнічне походження;	Кількість заходів для людей, яким загрожує соціальна ізоляція		0	10	2023
----	--	---	--	---	----	------

Розділ ІХ Ризики Програми

№ з/п	Конкретна ціль	Назва ризику	Оцінка ризику	Реагування на ризик
1.	Покращення якості та доступності державних послуг, спрямованих на національні та етнічні меншини і людей з досвідом міграції;	Нерівний доступ до послуг для національних та етнічних меншин і людей з досвідом міграції внаслідок дискримінації з боку працівників міської адміністрації.	3	Протидія (навчальні заходи)
2.	Розробка системних рамок взаємодії муніципалітету з представниками національних та етнічних меншин і людьми з досвідом міграції, заснованих на рішеннях соціальної деліберативної демократії;	Втрата довіри до муніципалітету як до партнера.	1	Толерантність (моніторинг)
3.	Підтримка процесів соціальної інтеграції та створення просторів, що сприяють інклюзивності та соціальній згуртованості;	Недостатнє фінансування.	3	Протидія (аналіз потреб, фінансові плани)
4.	Розбудова міжкультурного характеру Кракова та бренду «Відкритий Краків»;	Низька кількість заявок, поданих на конкурс «Краківський посол мультикультуралізму»	3	Протидія (просування та інформування)
5.	Створення соціальної платформи для підтримки розвитку міжкультурних компетенцій серед мешканців Кракова;	Відсутність інтересу до участі в навчальних та освітніх заходах	3	Протидія (просування та інформування)
6.	Підтримка груп, які перебувають під загрозою соціальної ізоляції за ознаками національності, етнічної приналежності, мови, релігії, включаючи впровадження механізмів реагування на «расистські» та ксенофобські інциденти	Зростання мови ворожнечі в публічному просторі.	4	Протидія (втручання)

Оцінюємо ризики як:

КРИТИЧНИЙ РИЗИК (оцінка 7) - вимагає від керівництва якнайшвидшого реагування, оскільки поточний стан може становити ризик серйозних негативних наслідків - Вжиття заходів не можна відкладати

СЕРЙОЗНИЙ РИЗИК (оцінка 5 або 6) - вимагає реакції керівництва, спосіб протидії ризику залежить від можливостей персоналу, фінансів тощо. Дії потрібно запланувати, але їхні терміни можуть бути більш віддаленими, ніж у наведеному вище випадку

ПОМІРНИЙ РИЗИК (оцінка 3 або 4) - рекомендовані протидії, особливо там, де безпеку можна покращити без значних витрат. Якщо «власник ризику» готовий його прийняти, то дія може бути відкладена після визнання його існування

НИЗЬКИЙ РИЗИК (оцінка 1 або 2) - не потребує дій з боку керівництва, оскільки поточний стан є задовільним і забезпечує

Реакція на ризик:

Для кожного виявленого значного ризику власник ризику вказує оптимальну реакцію. Передбачається наступне реагування на ризики:

- 1) толерантність - це матиме місце у випадках, коли витрати на ефективну протидію ризику можуть перевищувати її потенційні вигоди, можливість ефективної протидії обмежена або виходить за межі внутрішніх рішень і дій;
- 2) передача - це буде стосуватися категорій ризиків, щодо яких відбуватиметься передача іншій установі, зокрема через страхування або аутсорсинг послуг;
- 3) вилучення - це буде стосуватися групи ризиків, для яких, незважаючи на вжиті заходи, не вдалося знизити їхню суттєвість до прийняттого рівня;
- 4) протидія - це буде стосуватися категорій ризиків, які вимагатимуть рішучих, продуманих і запланованих дій, що призведуть до їх усунення або значного зменшення.